

Dosarul nr. 2ra-1833/18

Prima instanță - (Judecătoria Orhei) V. Cupcea

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) V. Sîrbu, V. Cotorobai, V. Mihaila

ÎNCHEIERE

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Lidia Calancea,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Calancea
(succesor în drepturi Lidia Calancea) împotriva lui Grigore Tihon cu privire la
evacuare, obligarea de a nu crea obstacole în folosirea bunului imobil și repararea
prejudiciului moral

și acțiunea reconvențională a lui Grigore Tihon împotriva lui Mihail Calancea
(succesor în drepturi Lidia Calancea) și Nelli (Calancea) Tărăță cu privire la
încasarea dublei arvune, avansului și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 16 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 16 septembrie 2014 Mihail Calancea a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Grigore Tihon, prin care a solicitat evacuarea forțată a lui Grigore
Tihon, a familiei acestuia și a tuturor bunurilor din casa de locuit și terenul cu
suprafața de 0,4312 ha, situate în comuna Step-Soci, r-nul Orhei, obligarea de a nu
crea obstacole în posesia și folosirea bunurilor imobile și repararea prejudiciului
moral estimat în sumă de 50 000 lei.

În motivarea acțiunii s-a indicat că în temeiul contractului de vânzare-
cumpărare din 13 noiembrie 2002, autentificat notarial sub nr. 6644, înregistrat la
Oficiul Cadastral Teritorial Orhei la 15 noiembrie 2002 și contractului de vânzare-
cumpărare din 4 septembrie 2014, autentificat notarial sub nr. 6146, înregistrat la
Oficiul Cadastral Teritorial Orhei la 5 septembrie 2014, deține cu drept de
proprietate terenul cu suprafața de 0,4312 ha și casa de locuit situate în comuna Step-
Soci, r-nul Orhei.

Începând cu anul 2002, împreună cu familia a fost plecat peste hotarele țării,
unde a locuit și a muncit.

În anul 2014, revenind în țară, a depistat că imobilele ce-i aparțin sunt ocupate
în mod abuziv de către familia Tihon, care a dislocat pe terenurile respective tehnica
agricolă, a tăiat vița de vie și a construit fără acordul lui anexe gospodărești.

La solicitările adresate familiei Tihon de a elibera bunurile imobile ce-i aparțin, a primit refuz.

La 27 februarie 2015 Grigore Tihon a depus cerere reconvențională împotriva lui Mihail Calancea și Nelli (Calancea) Tărîță, solicitând încasarea de la părți în mod solidar a dublei arvune în sumă de 6 000 euro, a avansului în mărime de 11 500 euro și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale, Grigore Tihon a indicat că în luna februarie 2009 a aflat că în comuna Step-Soci, r-nul Orhei se vinde o casă de locuit cu teren aferent.

Imobilele i-au fost prezentate de către inginerul cadastral al Primăriei, care i-a comunicat că proprietar este Mihail Calancea, și care se află peste hotarele țării. Ulterior a discutat telefonic cu Mihail Calancea despre vânzarea bunurilor și s-au înțeles cu prețul de vânzare în mărime de 15 000 euro.

Totodată, în legătură cu faptul că bunurile nu erau înregistrate pe numele lui Mihail Calancea, ultimul s-a obligat să le înregistreze la Oficiul Cadastral Teritorial Orhei cât mai curând posibil.

Pentru a grăbi încheierea tranzacției, la indicația lui Mihail Calancea, la 20 februarie 2009 Grigore Tihon i-a transmis fiicei acestuia Nelli Calancea, suma de 3 000 euro cu titlul de arvună, fiindu-i eliberată o recipisă.

La 5 noiembrie 2009, tot la indicația lui Mihail Calancea, a mai transmis fiicei acestuia suma de 10 000 euro, iar la 18 iunie 2010 suma de 1 500 euro.

La scurt timp după transmiterea ultimei sume, a fost sunat de către Mihail Calancea, care a solicitat ca suma rămasă de 500 euro să o transmită unei rude.

Tot atunci, cu permisiunea Mihail Calancea, împreună cu familia s-a mutat în casă, a prelucrat lotul de pământ și a efectuat construcții auxiliare având acordul verbal a lui Mihail Calancea.

A menționat că în final tranzacția privind vânzarea-cumpărarea imobilului nu a mai fost legalizată, dat fiind faptul că Mihail Calancea era plecat peste hotare, iar când a revenit în țară în anul 2014, a invocat că are alt cumpărător, care îi oferă pentru imobilul dat suma de 27000 euro.

Consideră Grigore Tihon că a acționat cu bună credință, onorându-și toate obligațiile asumate față de Mihail Calancea, iar în legătură cu acest fapt, ultimul urmează să-i restituie dubla arvună a sumei de 3 000 euro.

Prin hotărârea din 10 aprilie 2015 a Judecătoriei Orhei, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată a lui Mihail Calancea împotriva lui Grigore Tihon.

S-a evacuat pârâțul Grigore Tihon împreună cu membrii familiei sale și toate bunurile din imobilul locativ cu teren aferent, din comuna Step-Soci, r-nul Orhei, fără acordarea altui spațiu locativ.

S-a obligat pârâțul Grigore Tihon să nu creeze reclamantului Mihail Calancea obstacole la folosirea imobilului locativ cu teren aferent, din comuna Step-Soci, r-nul Orhei.

S-a respins ca fiind neîntemeiată pretenția din acțiunea inițială referitor la repararea prejudiciului moral.

S-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea reconvențională a lui Grigore Tihon împotriva lui Mihail Calancea și Nelli (Calancea) Tărîță privind încasarea dublei arvune, a avansului și compensarea cheltuielilor de judecată. (vol. I, f.d. 73-74 verso)

La 22 aprilie 2015 Grigore Tihon a depus cerere de apel, solicitând casarea integrală a hotărârii din 10 aprilie 2015 a Judecătorei Orhei, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea reconvențională să fie admisă integral. (vol. I, f.d.72)

Prin decizia din 22 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel declarată de către Grigore Tihon și s-a menținut hotărârea din 10 aprilie 2015 a Judecătorei Orhei. (vol. I, f.d.115-119)

Prin decizia din 20 aprilie 2016 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Grigore Tihon, reprezentat de avocatul Ivan Tureac, s-a casat decizia din 22 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători. (vol. I, f.d. 156-160)

Prin decizia din 23 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel declarată de către Grigore Tihon și s-a menținut hotărârea din 10 aprilie 2015 a Judecătorei Orhei. (vol. I, f.d. 205-207 verso)

Prin decizia din 12 mai 2017 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Grigore Tihon, reprezentat de avocatul Ivan Tureac, s-a casat decizia din 23 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători. (vol. II, f.d. 40-47)

Prin încheierea protocolară din 14 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis demersul privind înlocuirea părții în proces și s-a înlocuit Mihail Calancea cu succesorul în drepturi Lidia Calancea. (vol. II, f.d. 116)

Prin decizia din 16 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Grigore Tihon.

S-a casat hotărârea din 10 aprilie 2015 a Judecătorei Orhei, în partea respingerii pretențiilor din acțiunea reconvențională depusă de Grigore Tihon împotriva lui Mihail Calancea și Nelli (Calancea) Tăriță cu privire la încasarea dublei arvune, avansului și compensarea cheltuielilor de judecată și s-a emis în această parte o nouă hotărâre, prin care:

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată reconvențională depusă de Grigore Tihon împotriva lui Mihail Calancea și Nelli Calancea cu privire la încasarea dublei arvune, avansului și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la Nelli (Calancea) Tăriță în beneficiul lui Grigore Tihon suma de 14 500 euro achitată în calitate de avans pentru tranzacția de vânzare-cumpărare a imobilului, sau suma de lei moldovenești echivalentă la momentul executării, potrivit cursului valutar al BNM.

În rest pretențiile din acțiunea reconvențională s-au respins ca neîntemeiate, iar hotărârea instanței de fond s-a menținut.

S-a încasat de la Nelli (Calancea) Tăriță în beneficiul lui Grigore Tihon suma de 6 105 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

În susținerea soluției, instanța de apel a reținut că prima instanță în mod just a admis pretenția privind evacuarea lui Grigore Tihon împreună cu membrii familiei și a bunurilor din imobilele situate în comuna Step-Soci, r-nul Orhei, fără acordarea altui spațiu locativ, având în vedere că la materialele cauzei lipsesc careva acte juridice care să ateste legalitatea instalării și locuirii acestuia în imobilul dat.

Totodată, Colegiul a considerat eronată concluzia instanței de fond în partea respingerii acțiunii reconvenționale, menționând că, în situația în care, la indicația lui Mihail Calancea, Grigore Tihon a transmis banii fiicei acestuia Nelli (Calancea) Tăriță conform recipiselor din 20 februarie 2009, 5 noiembrie 2009 și 18 iunie 2010,

în sumă totală 14 500 euro, în scopul încheierii tranzacției de vânzare-cumpărare a bunului imobil (ferma) din comuna Step-Soci, r-nul Orhei, iar fiind audiate în cadrul urmăririi penale, Nelli(Calancea) Tărăță a recunoscut faptul primirii banilor, ulterior ne fiind încheiat contractul de vânzare-cumpărare, instanța a concluzionat că pretențiile lui Grigore Tihon din acțiunea reconvențională urmează a fi admise parțial, cu încasarea de la Nelli (Calancea) Tărăță în beneficiul lui Grigore Tihon a sumei de 14 500 euro, de a fost achitată în calitate de avans pentru tranzacția de vânzare-cumpărare a imobilului. S-a reținut că suma de 14 500 euro urmează a fi încasată doar de la Nelli (Calancea) Tărăță, deoarece instanței de judecată nu i-au fost prezentate probe care să ateste că aceasta a transmis-o tatălui ei Mihail Calancea.

Totodată instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiată pretenția din acțiunea reconvențională cu privire la încasarea dublei arvune, considerând că la caz suma achitată preventiv pentru un eventual contract de vânzare-cumpărare nu poate fi considerată ca arvună doar în baza faptului că așa a fost denumită în conținutul recipisei.

În sensul dat, Colegiul a reținut că părțile nu au convenit asupra condițiilor contractului de vânzare-cumpărare și nici din conținutul recipiselor nu rezultă careva condiții esențiale ale contractului de vânzare-cumpărare, fiind imposibil de a constata din vina cui și din ce motive nu a fost încheiat contractul dat, pentru care prealabil s-a achitat o sumă de 14 500 euro.

La 16 iulie 2018 Lidia Calancea a declarat recurs, solicitând casarea deciziei din 16 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 10 aprilie 2015 a Judecătorei Orhei.

În motivarea recursului s-a invocat că au fost aplicate eronat normele de drept material și de drept procedural.

La fel, s-a invocat că aprecierea probelor și circumstanțelor importante de fapt și de drept au fost prezumate de către instanța de apel, în mod arbitrar, iar erorile comise au dus la încălcarea dreptului de proprietate și la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele dosarului atestă că recursul împotriva deciziei din 16 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost depus la 16 iulie 2018, în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3

judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Lidia Calancea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Lidia Calancea.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari